

ORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 11-38

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft bij e-mail van 12 juli 2011 een klacht ontvangen van mevrouw A. (hierna te noemen: klaagster), moeder van B., leerlinge van school C. te D. (de school).

De klacht, geregistreerd onder nummer 11-38, is gericht tegen mevrouw E., directeur en de heer F., leerkracht van de school (hierna te noemen: aangeklaagden).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mr. J.H.A. Teulings, lid en mevrouw E.I.H. Gordijn-Oud, lid.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren en hebben met een brief, gedateerd 23 september 2011, van die gelegenheid gebruik gemaakt.

Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 27 oktober 2011 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klaagster was daarbij aanwezig, vergezeld van mevrouw G., vriendin van klaagster.

Aangeklaagden waren tevens aanwezig, vergezeld van de heer H., directeur/bestuurder van Stichting I.

Ontvankelijkheid

De school is aangesloten bij de commissie. De leerlinge is leerlinge van de school. De klacht is **ontvankelijk**.

Korte inhoud van de klacht

De klacht bevat de volgende onderdelen.

De leerlinge wordt oneerlijk behandeld op school. De oneerlijke behandeling bestaat uit:

1. Het in het voorgaande schooljaar overplaatsen van de leerlinge naar een andere groep 7 in verband met negatief gedrag;
2. Het wederom plaatsen van de oude leerkracht van de leerlinge voor haar groep 8 in het komende schooljaar.

Ad 1. In het voorgaande schooljaar was pestgedrag aan de orde. De school gaat uit van het verhaal van de ouder van een ander kind dat door de leerlinge gepest zou zijn. Volgens de leerlinge is het niet waar. De klaagster gaat uit van een groepje meiden waarin onderling pestgedrag speelt. Terwijl de leerlinge nimmer eerder problemen heeft gehad, heeft de situatie van voorgaand schooljaar ertoe geleid dat de leerlinge naar de andere groep is overgeplaatst. De mededeling van de overplaatsing vond op een ongelukkig moment plaats; juist tijdens de entreetoets. De leerlinge heeft hierdoor de entreetoets met een slecht resultaat gemaakt. De manier waarop de groep op de hoogte werd gesteld van de overplaatsing was ook ongelukkig; de leerlinge stond erbij. Terwijl de leerlingen huilend werd er van de zijde van de aangeklaagden niet getroost. In een brief werd vervolgens aangekondigd dat een groepstraining zou volgen voor het groepje meisjes. De leerlinge krijgt echter in haar eentje, zonder medeweten van de klaagster, de training van een pedagoog. De klaagster staat een vervolg van de gesprekken niet meer toe.

Ad 2. De leerlinge heeft het altijd naar haar zin gehad op school. Dat veranderde in groep 7. De leerlinge zou negatief gedrag vertonen. De leerlinge heeft geen vertrouwen in haar leerkracht. De aangeklaagde leerkracht zou niet naar haar luisteren en alleen beschuldigingen naar haar uiten. Tijdens de overplaatsing van de leerlinge in het voorgaande schooljaar negeren de leerlinge en de aangeklaagde elkaar. In de nieuwe groep ging het goed met de leerlinge. De leerlinge durft de aangeklaagde leerkracht echter niet meer te benaderen hetgeen het leren niet ten goede zal komen. De klaagster heeft de directeur benaderd in verband met het nieuwe schooljaar. Zij krijgt als reactie dat bij het maken van de verdeling over de klassen geen rekening gehouden kan worden met het belang van één kind. De klaagster heeft geprobeerd de leerlinge op een andere school in te schrijven maar dat is niet gelukt. De leerlinge is angstig en bang dat zij zal blijven zitten.

Ten tijde van de hoorzitting blijkt uit wat klaagster en aangeklaagden daarover eenstemmig hebben verklaard dat het intussen met de leerlinge in haar groep (thans 7b) goed gaat. De verstandhouding tussen de leerkracht en de leerlingen is goed.

Verweer

De aangeklaagden schetsen in chronologische volgorde de gang van zaken sinds oktober 2010 toen de aangeklaagde leerkracht als zodanig voor klaagster en leerlinge is aangetreden. Het pestgedrag bestond overigens reeds in zekere zin in de periode voordat de aangeklaagde leerkracht in dienst trad. Nadien speelde het pestgedrag gedurende zekere perioden weer sterk op. De schoolleiding heeft van meet af aan de houding aangenomen dat niet één kind verantwoordelijk werd gesteld maar dat de hele groep werd gewezen op haar verantwoordelijkheden. Bovendien werd een lik op stuk beleid gevoerd. De leerlinge speelde wel een voortrekkersrol in vele pestsituaties.

Diverse malen hebben de leerlinge en de directeur met elkaar gesprekken gevoerd. Tevens heeft onder meer de leerlinge in overleg met klaagster in februari 2011 een faalangstraining gevolgd. Een gesprek met de ouders van de leerlinge op 18 mei 2011 liep uit op een escalatie door het gedrag van de vader van de leerlinge. Nadat was voorgesteld de leerlinge naar een andere groep te laten gaan, volgde een gesprek in het bijzijn van de opa van de leerlinge. Dit gesprek verliep beter en besloten werd de leerlinge over te plaatsen. De school had de klaagster in verband met de entreetoets verzocht nog even te wachten met het informeren van de leerlinge. De klaagster heeft het thuis direct verteld. Op de laatste dag van de entreetoets is de rest van de groep ingelicht. Zowel in de nieuwe groep als in de oude groep pakte de overstap goed uit. In de nieuwe groep zijn de meisjes in vergelijking tot de oude groep (die ook relatief veel kinderen met zorgbehoefte bevat) minder gevoelig voor pestgedrag. In de oude groep heeft het bedoelde groepje meisjes in juni 2011 een training gehad over omgang met elkaar. Vanwege de rol van de leerlinge binnen het groepje meisjes is haar bij nadere overweging door de psychologe (van de eerder gevolgde faalangstraining) een individueel aanbod gedaan dat werd afgewezen. Toen de leerlinge weer in haar oude gedrag terug leek te vallen, is direct actie ondernomen. Bij de klassenindeling bleek uit de afwegingen van onderscheidene aard die daarbij aan de orde zijn dat het niet anders kon dat de aangeklaagde leerkracht weer de leerkracht van de leerlinge zou worden. De klaagster is daarvan telefonisch op de hoogte gesteld. De klaagster gaf vervolgens aan de leerlinge naar een andere school te laten gaan. De directeur heeft nog geprobeerd daarbij te helpen hetgeen echter niet mocht baten. De klaagster heeft geen contact

opgenomen met de aangeklaagde leerkracht teneinde de aanpak in het nieuwe schooljaar te bespreken. De klaagster had geen tijd toen de directeur telefonisch contact met haar had opgenomen.

De aangeklaagde leerkracht probeerde in de periode daarna nog steeds contact te leggen met de leerlinge hetgeen niet altijd lukte. Teruggaan naar de andere groep was geen optie daar in die groep eindelijk de rust op sociaal vlak was wedergekeerd. Met de leerlinge gaat het als gezegd inmiddels goed in haar nieuwe groep.

Oordeel

Uit de stukken noch tijdens de hoorzitting is gebleken dat de in de klacht aan de orde gestelde beslissingen door de leerkracht zijn genomen. Evenmin is jegens de leerkracht iets concreets aangevoerd dat op het nemen van die beslissingen van invloed zou kunnen zijn geweest. De commissie oordeelt derhalve dat de klacht voor zover deze tegen de leerkracht is gericht, **ongegrond** is.

Ad 1. De commissie is uit haar onderzoek niet gebleken van feiten of omstandigheden dat bij of rondom de beslissing tot overplaatsing (en handhaving daarvan) sprake is geweest van onbehoorlijk handelen aan de zijde van de schoolleiding, met name ook niet aan de zijde van de aangeklaagde directeur. De commissie acht dit klachtonderdeel **in zoverre ongegrond**.

Anders ziet evenwel de commissie in dat verband de handelwijze van de directeur. Het betreft een aantal punten. Allereerst het tijdstip van bekendmaking van de beslissing. De commissie stelt voorop dat het uiteraard goed was om zo snel mogelijk na het slecht verlopen gesprek van 18 mei 2011 het vervolggerek te organiseren. Het zou echter beter zijn geweest het vervolggerek na afloop van de entreetoets te plannen. Een paar dagen uitstel hoefde niet bezwaarlijk te zijn.

Daarnaast merkt de commissie op dat de beslissing om de leerlinge over te plaatsen reeds werd genomen ten tijde van het vervolggerek. Er was echter ook besloten de betrokken groep meisjes een training te geven. Ook de leerlinge zou daaraan deelnemen. Onder die omstandigheden verdiende het naar het oordeel van de commissie de voorkeur om eerst het resultaat van de training van de groep meisjes af te wachten alvorens een ingrijpende beslissing van overplaatsing naar een andere groep te nemen.

Tenslotte getuigt het naar het oordeel van de commissie niet van zorgvuldig handelen om na de schriftelijke mededeling aan de ouders dat de groep meisjes (waarvan de leerlinge deel uitmaakte) met elkaar een training zou gaan volgen, vervolgens zonder overleg vooraf klaagster te confronteren met een eenzijdige beslissing van voormelde psychologe de leerlinge uit te sluiten (om niet onbegrijpelijke motieven) van die groepstraining. **In zoverre** acht de commissie dit klachtonderdeel **gegrond**.

Ad 2. De commissie is van oordeel dat de school bij de indeling van de groepen (respectievelijk leerlingen en leerkrachten) over beleidsvrijheid beschikt. Het maken van de indeling is een gecompliceerd proces waarin de school binnen de mogelijkheden waarover zij beschikt een indeling moet maken. Daarbij spelen diverse belangen een rol. In beginsel deelt de school de groepen en leerkrachten zo in zoals zij het nodig acht. Begrijpelijk is dat bij die indeling een afweging en keuzes dienen te worden gemaakt waarbij met name de samenstelling van de groepen en de ervaring van de leerkrachten een rol spelen. Daarbij zijn soms moeilijke keuzes aan de orde. De commissie kan besluiten terzake slechts marginaal toetsen en beoordelen. Niet is gebleken dat er sprake is van een kennelijk onredelijke beslissing. Evenmin is er onzorgvuldig te werk gegaan. Dit klachtonderdeel is derhalve **ongegrond**.

Ambtshalve

De commissie heeft geconstateerd dat de klachtenregeling van de school en van de commissie niet voldoende toegankelijk zijn gepubliceerd. Het volstaat niet de klachtenregeling uitsluitend ter inzage te leggen op school. De commissie is van oordeel dat potentiële klagers de klachtenregeling moeten kunnen inzien zonder tussenkomst van derden, zonder daar expliciet op school naar te hoeven vragen en zonder dat bekend wordt dat iemand zich oriënteert. Anders wordt onnodig voor potentiële klagers een drempel opgeworpen een klacht in te dienen. Een school kan de gewenste toegankelijkheid eenvoudig realiseren door de regeling en de bijbehorende gegevens integraal in de schoolgids te publiceren, dan wel door deze op het openbare gedeelte van de website van de school te plaatsen en in de schoolgids of het daarbij behorende boekje daarnaar te verwijzen. De commissie zal terzake een aanbeveling doen.

Samenvatting

De commissie oordeelt de klacht

- voor zover gericht tegen de leerkracht **ongegron**d;
- voor zover gericht tegen de directeur
 - o onderdeel 1: deels **ongegron**d deels **gegron**d ;
 - o onderdeel 2: **ongegron**d.

Aanbeveling

De commissie beveelt het bevoegd gezag van de school aan de klachtenregeling van de school en het reglement van de Landelijke Klachtencommissie toegankelijk te maken via de website van de school en/of door deze op te nemen in de schoolgids.

Den Haag, 7 december 2011

C.Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris